

Notitie

Referentienummer
335434

Datum
18 augustus 2014

Kenmerk
SK

Betreft
Factsheet beoogd beheer De Blauwe Sluis

1 Inleiding

Deze factsheet dient als bijlage bij het 'Beheervoorstel oevers en uiterwaarden KRW3' en geeft een aanzet tot het beheer en onderhoud van de herinrichting van de uiterwaard De Blauwe Sluis. De factsheet kan daarmee niet gezien worden als een volledig beheeroverzicht, maar is een aanvulling op hetgeen in het beheervoorstel is beschreven. Daarbij dient opgemerkt te worden dat het beheervoorstel tijdens de realisatiefase verder uitgewerkt zal worden in een beheer-, onderhouds- en monitoringsplan.

2 Ligging gebied (abiotische uitgangssituatie)

De uiterwaard De Blauwe Sluis is gelegen in de Brabantse gemeente 's-Hertogenbosch op de linkeroever van de Benedenmaas, ten noordoosten van het dorp Empel. Het gebied is ca. 11 ha groot en ligt binnen de Gemeente 's-Hertogenbosch. Het plangebied wordt aan de noordzijde begrensd door de Maas, aan de noordoostzijde door de uitstroom van de Hertogswetering en de waterkering aan de zuidzijde (met de wegen Gewande/Krommenhoek). Het gebied is lange tijd in gebruik geweest als camping, maar is al een tijd buiten gebruik (zie figuur 1). Grenzend aan het plangebied ligt Rivierherberg De Blauwe Sluis. De parkeerplaats ligt in het plangebied. De werkzaamheden vinden plaats binnen rkm 213,4 – 214,15. De ligging van het traject is weer-gegeven in figuur 1.

Figuur 1: Ligging projectgebied De Blauwe Sluis (de blauwe lijn is de projectgrens, het roze gebied het gebied dat wordt vergraven). De werkzaamheden vinden plaats binnen rkm 213,4 – 214,15.

3 Ontwerp op hoofdlijnen

Uitgangspunt voor het ontwerp van de Empelse Waard is de huidige situatie. Daarnaast worden een aantal inrichtingsmaatregelen getroffen, die onder andere de geul aantakken op de rivier.

Figuur 2: Ontwerp op hoofdlijnen. De bomenweide rechts van dit gebied staat niet op deze schets. (Gebied A Reconstructie van de schans. Gebied B aansluitingszone. Gebied C de nevengeul. Gebied D verlaging terrein)

In figuur 2 is het ontwerp op hoofdlijnen opgenomen. Deze maatregelen zijn in een technische tekening uitgewerkt tot referentieontwerp, die is bijgevoegd als bijlage bij het projectplan waterwet. Het ontwerp van de Blauwe Sluis bestaat uit onder andere onderstaande componenten:

- Het realiseren van vrij erodeerbare oevers langs de Maas
- De aanleg van een dynamische oever- en getijdengeul.
- De aanleg van een zandige instroomdrempel.
- Het aanpassen van de oude uitstromen.
- Het aanbrengen van een nieuwe krib.
- De voormalige schans (fort) wordt gereconstrueerd.
- Er wordt een half verhard pad aangelegd op het fort.
- Er wordt een rivierboomweide gerealiseerd op het meest oostelijk deel van het plangebied.
- Gebiedsvreemde bomen worden gerooid en gebiedseigen bomen worden aangeplant.
- Door het waterschap zal een dijkpier worden aangelegd, die vanaf de dijk naar de Maas loopt.
- Het ontgraven van delen van het gebied.

De maatregelen zijn gericht op het vergroten van het areaal ondiep water en nevengeul. Dit ondiep stagnerend tot zwak stromend water is potentieel leefgebied voor de kwaliteitselementen vis, macrofauna (grotere dieren) en macrofyten (grotere waterplanten).

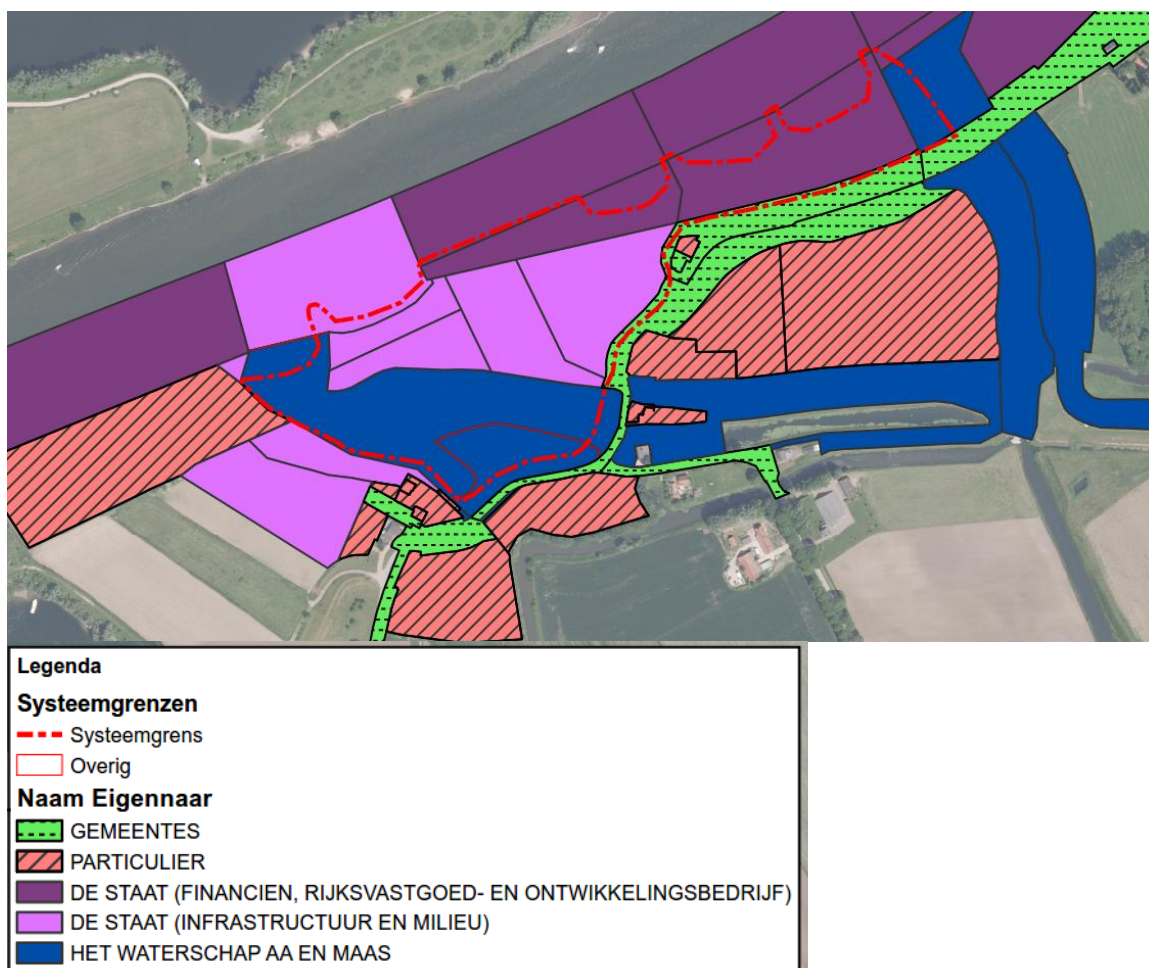
4 Betrokken partijen en verantwoordelijkheden

4.1 Betrokken partijen

De Blauwe Sluis heeft verschillende grondeigenaren. Het grootste deel van het gebied is in eigendom van de Staat. Ter hoogte van de toekomstige uitstroomopening en de (bestaande) zijtakken, wordt het eigendom van de Staat gedeeld met het waterschap Aa en Maas. Het restaurant is in eigendom van Dennenbos BV, de grond rondom de dijk van de gemeente 's-Hertogenbosch en ten westen van het projectgebied is een stuk land eigendom van een particu-

lier. Deze delen van het plangebied vallen echter buiten de plangrens, zoals in dit beheervoorstel gehanteerd.

Mogelijk zal Natuurmonumenten het beheer in het gebied gaan voeren, maar er zijn nog geen overeenkomsten afgesloten. Voorlopig wordt daarom gesproken over de terreinbeherende organisatie (TBO).

Figuur 3: Eigendomskaart van de uiterwaard Empelse Waard (de systeemgrens is de grens waarbinnen maatregelen worden uitgevoerd)

5 Beheer en onderhoud

Tabel 1 geeft een overzicht van het voorgestelde te voeren beheer per object. De nummers corresponderen met de beheerkaart in paragraaf 7 van deze factsheet.

Tabel 1: Te voeren beheer per beheerobject

Nr.	Object	Te voeren beheer	Verantwoordelijke partij
n.v.t.	Overgangsbeheer (overal)	Nader af te stemmen tussen aannemer en de toekomstig beheerder	TBO / aannemer
1	Uiterwaard, zachte oever, incl. dwarsdam	Streefbeeld Stroomdalgraslanden: Verlengde seizoensbegrazing, of soortgelijk beheer. In de eerste 1-3 jaar na realisatie is het aantal GVE (grootvee eenheden) groter. Verwijderen gesloten ruigtevegetaties voor winterseizoen en opslag van houtige gewassen, of soortgelijk Cyclisch beheer ooibos, eens per 40 jaar rooien, of soortgelijk. Verwijderen drijfvuil/zwerfvuil resp. jaarlijks na hoogwaterseizoen en indien nodig Verwijderen rivierhout (incl. beheer omgevallen (baken)bomen) na hoogwaterseizoen en indien nodig. Als bakenbomen omvallen dienen ze verankerd te worden, voor zover rivierkundig toelaatbaar Na hoogwaterseizoen indien nodig herprofiëren steile taluds (als drinkplaats en om verdrinking vee tegen te gaan); plaatsen van afsteringen en drinkbakken ook mogelijk, ter beoordeling van de beheerder Bij vrijkomen van puin door erosie en daardoor verstoring van het landschap, afvoeren van puin Maatregelen bij overschrijding signaeringslijn en vrijkomende ingegraven oeververdediging	TBO TBO TBO TBO, RWS TBO, RW TBO RWS (PC Nat) RWS (PC Nat)
2	Vaarweg	Wegbaggeren oeversediment uit vaarwegprofiel. Incidenteel en aansluiten bij gepland baggeren.	RWS district, via GOVA
3	Strangen	Verlengde seizoensbegrazing voor de oever, of soortgelijk.	TBO

4	Historische schans	Dit deel wordt uitgerasterd en begraasd met schapen, of soortgelijk. De zeer steile taluds worden voor de winter gemaaid.	TBO
5	Bomenrij	Eens per 5 jaar snoeien.	TBO
6	Voorzieningen vee (rasters, klaphekken)	Klein onderhoud / verplaatsen voorzieningen vee nieuwe natuurterreinen	TBO
		Groot onderhoud / Vervangen voorzieningen vee nieuwe natuurterreinen	RWS (PC Nat)
7	Recreatieve voorzieningen	Incidenteel schoonmaken of repareren (na melding of inspectie)	Eigenaar
8	Wandelpad (halfverhard)	Eens per jaar plekken egaliseren en onkruid verwijderen d.m.v. branden (4 maal per jaar), of soortgelijk	TBO

---

6 Monitoring, inspectie en handhaving

De monitoring, inspectie en handhaving is beschreven in het beheervoorstel. Voor de uiterwaard De Blauwe Sluis gelden geen aanvullende maatregelen.

7 Beheerkaart

De vegetatiekaart voor het beheer is bij deze factsheet opgenomen. Op de vegetatiekaart zijn de beheerzones en –elementen die in tabel 1 zijn opgenomen, met cijfers weergegeven.

Legenda

 Plangrens beheervoorstel

Vegetatietypen hydraulisch onderzoek

 Hoogwatervrije akker

 Hoogwatervrij productiegrasland

 Productiegrasland

 98% natuurlijk gras/hooiland 2% zachthoutstruweel

 Natuurlijk gras/hooiland

 75% Rietgras/25% Water

 Diepe bedding (Maas)

 Plas/haven/slikkige oever

 Strang

 Zachthoutooibos

 Bebouwd/verhard terrein

 Gebouw

 Bomen

 Heggen

N

0 25 50 100 150 200 Meters